

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010666
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Simona Pajerská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324010666.1

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudkyňou Mgr. Simonou Pajerskou, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. augusta 2024 na Okresnom súde Levice formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku a § 9 odsek 1, odsek 2, odsek 4 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, sa návrh odsúdeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., D. E. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS F., na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/80/2020 zo dňa 01.03.2021, právoplatným dňa 17.03.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/80/2020 zo dňa 18.10.2023, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4Tos/92/2023 dňa 30.11.2023 o neosvedčení v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený A. B. (ďalej len „odsúdený“) podal dňa 17.7.2024 na Okresný súd Levice návrh na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Tento návrh odôvodnil tým, že spĺňa podmienky preradenia po formálnej aj materiálnej stránke. V ústave plní program zaobchádzania, je aktívny. Doma ho čaká družka a dve maloleté deti. Družka je po operácií zdravotne obmedzená a spôsobuje jej problém aktívne viesť domácnosť a vychovávať deti. Návštevy s rodinou má obmedzené vzhľadom na polohu ústavu.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného zmenu spôsobu výkon trestu odňatia slobody, hodnotením odsúdeného ústavom na výkon trestu, odpisom registra trestov odsúdeného, lustráciou ZVJS, lustráciou v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/80/2020, uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/80/2020 zo dňa 18.10.2023 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4Tos/92/2023 zo dňa 30.11.2023.

Na verejnom zasadnutí odsúdený uviedol, že trvá na písomne podanom návrhu na preradenie do minimálneho stupňa stráženia hlavne kvôli skutočnosti, že manželka s dcérou ho nemôžu navštevovať kvôli 140 km vzdialenosti. Nakoľko manželka je po operácií a dcéra trpí ADHD, návštevy sú o to viac sťažené. Uviedol tiež, že nakoľko pracuje do pol štvrtej, do pol šiestej nemá možnosť sa zúčastňovať besied.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS F. súd zistil, že do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil odsúdený sám dňa 15.01.2024 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody G.. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do ÚVTOS F. bol premiestnený dňa 30.01.2024 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „B“. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Pracovne bol zaradený na pracovisku priemyselného charakteru, kde mal pracovnú morálku na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Dňa 26.02.2024 bol odsúdený umiestnený do diferenciačnej skupiny „A“, kde jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Pracovne bol zaradený na pracovisku s voľným pohybom ako elektrikár, kde mal pracovnú morálku na požadovanej úrovni, avšak na návrh lekára bol vyradený. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Dňa 06.03.2024 bol odsúdený umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u menovaného plnia v oblastiach práce a vzťahov s vonkajším prostredím, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne.

V oblasti vzdelávania je program zaobchádzania zameraný na aktivity pedagogického pôsobenia formou prednášok a besied s protialkoholickou tematikou. Odsúdený je pedagogicky vedený k rešpektovaniu zákonov a k prevzatíu zodpovednosti za svoje konanie, o uvedené aktivity pedagogického pôsobenia doposiaľ neprejavil záujem. Do resocializačných a výchovno-vzdelávacích programov doposiaľ zaradený nebol.

Správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, pokyny a príkazy príslušníkov zboru plní, ústavný poriadok dodržiava. Odsúdený väčšinu voľného času trávi odpočinkom, sledovaním televíznych programov, počúvaním rozhlasu a hrami spoločenských hier. Väzenskú knižnicu nenavštevuje. Do celoustavných aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapojil doposiaľ v jednom prípade.

Odsúdený je pracovne zaradený na pracovisku s potravinárskym charakterom, kde má pracovnú morálku na požadovanej úrovni. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája.

Disciplinárne odmenený ani potrestaný doposiaľ nebol.

Čo sa týka oblasti vzťahov s vonkajším prostredím, odsúdený udržiava písomný a telefonický kontakt s družkou a deťmi. Nárok na fyzickú návštevu si v tunajšom ústave doposiaľ neuplatnil. O videonávštevu prejavil záujem.

V závere hodnotenia ústav konštatuje, že neodporúča preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva celkovo osem záznamov odsúdení, z toho v jednom prípade sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, v dvoch prípadoch bol trest zrušený. V dvoch prípadoch bol odsúdený na podmienený trest odňatia slobody, v jednom prípade mu tento však bol premenený na nepodmienený trest odňatia slobody. V ostatných prípadoch išlo o odsúdenie na nepodmienený trest odňatia slobody. Odsúdený sa dopúšťal rôznorodej trestnej činnosti, opakovane bol odsúdený najmä za prečin zanedbanie povinnej výživy. Opakovane mu boli uložené nepodmienené tresty odňatia slobody.

Z lustrácie v systéme ZVJS bolo zistené, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody F. od 15.01.2024, s predpokladaným termínom konca výkonu trestu 15.07.2025. Tento trest bol odsúdenému uložený Okresným súdom Nitra v trestnej veci sp. zn. TO-1T/80/2020.

V Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov nemá odsúdený evidovaný žiaden záznam.

Zástupca ÚVTOS F. na verejnom zasadnutí predniesol hodnotenie v súlade s jeho písomným vyhotovením zo dňa 25.07.2024 a zároveň dodal, že od jeho vypracovania nedošlo u odsúdeného k žiadnej zmene, doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Záver hodnotenia

sa nemení, odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu a neodporúča sa preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Prokurátor na verejnom zasadnutí s ohľadom na vykonané dokazovanie a s poukazom na závery hodnotenia ÚVTOS F. navrhol žiadosť odsúdeného A. B. o preradenie do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia zamietnuť.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 2 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Podľa § 9 odsek 4 písmeno a) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 9 odsek 5 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, odsúdený môže podať návrh podľa odseku 4 najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku výkonu trestu; ak bol odsúdenému uložený trest kratší ako šesť mesiacov, po uplynutí troch mesiacov.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí dospel súd k záveru, že zákonné podmienky na rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia nie sú splnené. Pre vyhovenie návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu trestu odňatia slobody do ústavu s nižším stupňom stráženia, je najskôr potrebné dôsledne zhodnotiť jeho pobyt vo výkone trestu. Z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu nevyplývajú skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné prijať záver o významnejšej aktivite odsúdeného pri plnení programu zaobchádzania, dokonca si doposiaľ nevytvoril ani podmienky k udeleniu disciplinárnej pochvaly. Preto je potrebné na odsúdeného i naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, a to vzhľadom na skutočnosť, že stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia len v oblasti práce a vzťahov s vonkajším prostredím, v ostatných oblastiach sa plnia len čiastočne. Odsúdený neprejavuje dostatočný vlastný záujem a aktivitu k účasti na programe zaobchádzania zameraného na individuálne pohovory v oblasti pedagogického pôsobenia formou prednášok a besied s protialkoholickou tematikou. Argument odsúdeného, že vzhľadom na pracovné zaradenie nemá možnosť zúčastňovať sa besied, bol vyvrátený pracovníkom ÚVTOS, ktorý uviedol, že ak by prejavil skutočný záujem, takáto možnosť existuje. Aj napriek opakovanému výkonu trestu odňatia slobody odsúdený stále pácha trestnú činnosť, preto je podľa názoru súdu zrejme, že ani predchádzajúca niekoľkonásobná izolácia odsúdeného od spoločnosti spočívajúca vo výkone trestu v ústave so stredným stupňom stráženia, nemala doposiaľ na odsúdeného dostatočný preventívny a výchovný účinok, a preto má súd za to, že výchovný vplyv nepodmienečného trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia nie je namieste meniť.

Súd poukazuje najmä na závery hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu, podľa ktorého si nevytvoril podmienky k preradeniu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Súď taktiež poukazuje na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého vyplýva, že sa 8-krát dostal do rozporu so zákonom, čo nepoukazuje na jeho kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti. Tento názor súdu je umocnený aj tou skutočnosťou, že odsúdený opakovane pácha aj totožnú trestnú činnosť, pričom ani predchádzajúce odsúdenia ho neodradili od opätovného páchania tejto trestnej činnosti. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že na odsúdeného bude naďalej potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona rozhodol súd tak, že návrh odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 2Nt/17/2024. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.